

Vydanie štvorjazyčnej publikácie – Turistický sprievodca po Zamagurí
Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu Poľskej republiky prostredníctvom Euroregiónu Tatry v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľská republika – Slovenská republika 2007-2013.

ČO PONÚKA ZAMAGURIE?

PANENSKÚ PRÍRODU S MALEBNÝMI ZÁKUTIAMÍ ponúka **Pieninský národný park (1)**, kde sa nachádza viacero endemitov i množstvo vzácnych rastlín a živočíchov, ako napr. chryzantéma zawadského, vydra riečna, hlavátka obyčajná. Na pieninských lúkach možno nájsť až 70 druhov rastlín na 1 ár! Medzi najkrajšie zákutia patrí nepochybne Prielom Dunajca, ktorý môžete obdivovať ako peší turista, ale aj zo sedla bicykla či tradičnej plte. Neopakovateľnú atmosféru má tiež Prielom Bielky medzi dvoma vápencovými skalami, kde sa o.i. nachádza jaskyňa Oblazová s najstarším doloženým osídlením Zamaguria. **Bumerang (2)**, ktorý tu bol nájdený má 30 000 rokov a je tak vôbec najstarším bumerangom na svete! Z ďalších úchvatných prírodných scenérií možno spomenúť Jezerské jazero, osturňanské jazerá, Haligovské skaly, pás vápencových skál tiahnuci sa od prírodnej rezervácie Kramnice v prielome Bielky až po tzv. Červené skalky, Nebeskú Dolinu, Prielom Lesnického potoka a ďalšie.

neho obyvateľstva v minulosti pripomínajú drevené usadlosti nachádzajúce sa v takmer v každej obci, ale azda najkomplexnejšie sú zachované v Osturni, ktorá je akýmsi „živým skanzenom“. Z niektorých boli vytvorené etnografické múzeá, ako napr. v Čiernej Hore, kde je múzeum v gazdovskej usadlosti slovenskej talentovanej umeleckej rodiny Korkošovcov, v Jurgove zas usadlosť Šoltýsovcov. Pestrú paletu historických pamiatok dopĺňajú kostoly, kaplnky, či bývalé kaštiele vo Fridmane, Falštíne a Spišských Hanušovciach, stometrové dvojposchodové vínne pivnice vo Fridmane, unikátne **sypance (5)** zachované už len v jedinej obci Kacvín, komplex niekdajších pastierskych salašov v Jurgove, jediné slovenské ľudové múzeum hlaholiky tzv. Ogorod svätých Sedmopočetníkov v Malej Frankovej,

ZAÚJÍMAVÚ I TAJOMNÚ HISTÓRIU má majestátny **Nedecký hrad (3)**, ktorý bol kedysi sídlom pánov spravujúcich časť zamagurských obcí. Dávnou históriou dýcha taktiež sídlo „mlčanlivých mníchov“ **Červený Kláštor (4)**, v ktorom vznikli unikátne diela posúvajúce vtedajšie poznanie dopredu. Život miest-

galéria (6) maliara európskeho formátu Ferdinanda Katonu v Spišskej Starej Vsi, súkromné etnografické múzeum rodiny Grochovských v Novej Belej a Jozefa Ivančáka v Nedeci, či pamätná tabuľa na rodnom dome významného slovenského herca Michala Dočolomanského v tej istej obci.

9

ŠPORTOVÉ ZÁŽITKY V MALEBNEJ PRÍRODE

a pestrú paletu možností aktívneho vyžitia ponúka Zamagurie návštevníkom v lete i v zime. V zimných mesiacoch tu funguje viacero väčších i menších lyžiarskych stredísk so zjazdovkami rôznych obtiažností, modernými vlekmi i lanovkami, snowtubingom, snowraftingom, bobovými i sánkarskými dráhami, možnosťami občerstvenia i ubytovania a samozrejme prekrásnymi výhľadmi na okolie. Medzi vyhľadávané patria Ski Bachledova v Jezersku, Hawraň v Jurgove, **Litwin-ka-Grapa (7)** či Koziniec-Czarna Góra v Čiernej Hore, ale tiež menšie strediská v Červenom Kláštore, Spišských Hanušovciach, Spišskej Starej Vsi, Nedeci a Repiskách. Krásu zasneženej zamagurskej krajiny možno obdivovať aj na bežkách, z konského sedla, či pešo pri prechádzkach i náročnejších túrach po množstve vyznačených turistických chodníkov, prístupných v každom ročnom období. Keď zide sneh, prídu si na svoje tiež milovníci cykloturistiky, ktorí majú k dispozícii niekoľko **cyklotrás (8)** a Bikepark Sun Bachledova v Jezersku. Vyhľadávanou atrakciou je **splav na pltiach (9)** po rieke Dunajec, ktorý možno absolvovať z prístavísk v Spišskej Starej Vsi, Majeroch i Červeného Kláštora alebo výlet loďou po Čorštínskom jazere.

POHLADENIE NA TELE A DUŠI nájdete v **liečebných kúpeľoch Smerdžonka (10)**, ako aj v iných ubytovacích zariadeniach, ktoré ponúkajú miestne špeciality a kultúru. Počas celého roku sa tu koná viacero spoločensko-kultúrnych i športových akcií, z ktorých azda najpopulárnejší je trojdňový festival **Zamagurské folklórne slávnosti (11)**, ktorý každoročne v máji navštevujú tisíce divákov. Tradičný folklór však možno vidieť aj po-

čas ďalších podujatí ako Ostatki – Fašiangy v Krempachoch, Špiskie zvyky a Špisko Watra v Nedeci, Pieninská ozvena v Spišskej Starej Vsi, **Lindada (12)** v Jurgove, Dni slovenskej kultúry v Malopoľsku, či Stretnutie Goralov v Lesnici. Medzi zaujímavé akcie nepochybne patria tiež: multikultúrny festival Zogrod v Malej Frankovej, ľudová verejná zabíjačka Katarínske hody v Matiašovciach, ochutnávka zabíjačkových špecialít spojená s folklórnym programom a súťažami Fašiangová sobota vo Veľkom Lipníku, Mikulášska zabíjačka v Červenom Kláštore, Furmanské preteky v Osturni, evanjelizačný Breakfestival spojený s gréckokatolíckou omšou, zábavnými workshopmi a hudobným festivalom kapiel, Medzinárodný pieninský pochod dobrej nálady z Majerov cez Lechnicu a Červený Kláštor do Sromowiec Niżnych, Malý pieninský maratón prielomom rieky Dunajec v Červenom Kláštore, Pieninský horský duatlón z Lesni-

10

ce do Szczawnice, Zamagurský motozraz v Spišskej Starej Vsi, Dni mesta Spišská Stará Ves, Dni obcí Matiašovce a Spišské Hanušovce, Kláštorne Dni v Červenom Kláštore, Súťaž o najlepšie jezerský guláš v Jezersku, lyžiarska súťaž v dobových kostýmoch Kapieluš-Cup v Spišských Hanušovciach, Zamagurské vianočné trhy v Spišskej Starej Vsi a veľa ďalších športových či kultúrnych podujatí. Veď nakoniec, prídte sa presvedčiť a precítiť krásu a jedinečnosť tohto pekného kraja všetkými svojimi zmyslami priamo na mieste.

11